
УДК 811.161.2'37.2'367

Катерина Косенко (м. Сімферополь)

ФОРМАЛЬНО-СИНТАКСИЧНІ КОРЕЛЯТИ ПРЕДИКАТІВ КІЛЬКОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У статті досліджено кореляції предикатів кількості з числівниковим різновидом іменного складеного присудка двоскладного речення та складеним головним членом безособового речення, з'ясовано особливості поєднання дієслівних власне- та невластне-зв'язок з числівниковою частиною складених головних членів і типовими й нетиповими формами вираження підмета.

Ключові слова: *предикати кількості, числівниковий різновид іменного складеного присудка, складений головний член безособового речення, дієслівна власне- та невластне-зв'язка.*

У контексті досліджень категорійної структури речення особливої актуальності набуває проблема корелятивності синтаксичних категорій, властивих різним ярусам речення, передусім категорій предикатності і предикативності [8]. Цікаві особливості виявляє співвідношення предикатів кількості, яким М.В. Мірченко надав статусу підкатегорії в межах семантико-синтаксичної надкатегорії предикатності елементарного й неелементарного простого речення [12: 127 – 128], і формально-синтаксичних категорій присудка та головного члена односкладного речення. Саме тому цю проблему обрано предметом спеціального дослідження в пропонованій статті.

В українському мовознавстві предикати кількості спочатку поділяли на два підкласи: “предикати означеної кількості, які позначають точну кількість відповідних предметів, і предикати неозначеної кількості, що не утворюють такої викінченої сукупності елементів, як предикати означено-кількісні”, вони “передають точно не визначені, узагальнено-кількісні поняття”, що “стосуються кількісних визначень у межах від приблизної кількості незначної репрезентації предметів до

приблизних кількісних визначень їх надмірності” [2: 110]. Згодом двокомпонентний поділ предикатів кількості було розширено до шести основних семантичних різновидів, серед яких: 1) предикати власне-кількості (точно означеної кількості); 2) предикати неозначеної кількості; 3) предикати приблизної кількості; 4) предикати розподільної кількості; 5) предикати кількості-відношення; 6) предикати динамічно-кількісної ознаки [14: 5 – 8]. Третя спроба значеннєвої диференціації предикатів кількості ґрунтувалася на характері та способі вираження кількості, унаслідок чого постало в одних дослідників п’ять семантичних різновидів предикатів кількості: 1) предикати означеної кількості; 2) предикати неозначеної кількості; 3) предикати приблизної кількості; 4) предикати кількості-відношення; 5) предикати кількісно-змінної ознаки [5: 24 – 26]; а інших – чотири значеннєві групи таких предикатів: 1) предикати означеної кількості, що мають три значеннєві підгрупи залежно від способу вираження кількості [1: 26]: а) предикати власне-кількості; б) предикати із семантикою збірної (сукупної) кількості; в) предикати на позначення кількості частин від цілого; 2) предикати неозначеної кількості; 3) предикати приблизної кількості; 4) предикати розподільної кількості [9: 150 – 168].

Із семантичним розмежуванням предикатів кількості тісно пов’язана їхня морфологічна реалізація. І.Р. Вихованець, який виокремив лише предикати означеної і неозначеної кількості, обмежив їх тільки морфологічним класом числівників [2: 110; 3: 257]. Інші дослідники розширили морфологічний потенціал предикатів кількості за рахунок прислівників, дієслів та іменників з кількісним значенням, проте на перше місце в цьому ряду поставили числівник [11: 81 – 82; 5: 26]. Треті до цих чотирьох частин мови додали одиниці не-частиномовного характеру, передусім фразеологізми й стійкі словосполучення, що є еквівалентами прислівників зі значенням малої, великої та дуже великої неозначеної кількості, та вигуки [9: 156]. Попри ці розбіжності дослідники одноставні в тому, що типовим формально-синтаксичним репрезентантом предикатів кількості (зі значеннями означеної, неозначеної та приблизної кількості) в українській мові є числівниковий різновид іменного складеного присудка. Він відрізняється від іменникового та прикметникового різновидів складом дієслівних зв’язок та формами вираження підмета, з яким зв’язки поєднують числівникову частину. Традиційно цей морфологічний різновид основної частини іменного складеного присудка пов’язують з підметом у формі називного відмінка [13: 13; 4: 20]. Услід за І.Р. Вихованцем [2: 111] почали виокремлювати числівникову частину іменного складеного присудка, яка поєднується за допомогою зв’язкових компонентів з підметом у нетиповій для нього формі родового відмінка [11: 81; 5: 24; 7: 54; 8: 54; 14: 2].

Основним формально-синтаксичним корелятом предикатів кількості є числівниковий різновид іменного складеного присудка, утворений з нульової форми власне-зв’язки *бути*, а також із її форм минулого, майбутнього часу та умовного способу, і предикативного числівника

або числівниково-іменникової сполуки зі згаданими кількісними значеннями. До того ж, такий складений присудок двоскладного речення поєднується з підметом лише у формі родового відмінка. Пор.: *Нас, невісток, було сім, а дочок було вісім, то й зятів вісім...* (І. Багрянний); *І от нас троє...* (В. Винниченко); *Геніїв між нами небагато* (В. Симоненко); *Бог один, а нас, старців, — багато* (І. Жиленко); *З п'ятдесяти мільйонів, які населяли державу Ахеменідів, персів було десь близько мільйона* (В. Чемерис); *У мене їх буде багато* (В. Симоненко); *Щоб отаку домну нагодувати рудою, самих каталів треба було б тисячу чоловік* (О. Гончар).

Так само послідовно експлікує предикати зі значеннями означеної, неозначеної та приблизної кількості числівниковий різновид іменного складеного присудка, утворений типовими дієслівними невластне-зв'язками *ставати/стати, лишатися/лишитися, залишатися/залишитися, зоставатися/зостатися, оставатися/остатися, виявлятися/виявитися, налічуватися, нараховуватися*, причому помітно переважають їхні кореляти доконаного виду, уживані переважно у формах минулого і майбутнього часу та умовного способу, що так само семантично модифікують основну числівникову частину, як і прикметникову, а саме вказують на набуття кількісної ознаки (пор.: *Їх стало десятеро; Автівок стало багато; ...наприкінці десятого року стане їх семеро* (В. Шевчук), збереження певної кількісної ознаки, залишок (пор.: *З усього дівочого намету зосталося їх у таборі тільки двоє...* (О. Гончар); *Курчат зосталося 20 штук*), вияв, фіксацію кількісної ознаки (пор.: *Прихильників нараховується 10 тисяч*). Зрідка трапляються форми інших, менш уживаних дієслівних невластне-зв'язок, зокрема таких, як *зібратися, назбиратися, накопичитися, нагромадитися* та ін., що є семантико-граматичними аналогами форм *стало, виявилось*, пор.: *Брелоків зібралось* (= стало) *вже понад двісті* (І. Цюпа); *Однакових значків назбиралось* (= стало, виявилось) *майже двадцять*.

Числівниковий різновид іменного складеного присудка, що реалізує предикати кількості в двоскладному неелементарному реченні з підметом у формі називного відмінка, має форми третьої особи однини та множини теперішнього–майбутнього часу, родові форми минулого часу та умовного способу власне-зв'язки *становити* (пор.: *...вік міста Сміли... насправді становить щонайменше 612 років* (Урядовий кур'єр, 5.09.2009); *Загалом площа Качанівського садибного парку становила 732 га* (Урядовий кур'єр, 9.09.2009); *Падіння реального валового внутрішнього продукту (ВВП) України в 2009 році становитиме близько 14%* (Україна молода, 10.09.2009) і такі ж форми специфічних, суто причислівникових невластне-зв'язок *налічувати, нараховувати*, що визначають кількість кого-, чого-небудь і поєднують основну числівникову частину складеного присудка з підметом у формі називного відмінка, вираженим іменником зі значенням лексичної сукупності (пор.: *Стадо налічувало 200 голів; Група нараховує 25 осіб; Колектив нараховував 120 працівників*) та невластне-зв'язок дорівню-

вати, сягати/сягнути (пор.: ...реальна сума заборгованості **сягає 3 млрд. грн.** (Голос України, 10.09.2009); *Щупальці, які відходять від їхнього “тулуба” у вигляді гриба чи парасольки, часом **сягають 30 м*** (Науковий світ. — 2009. — № 6); *За даними Нацбанку, збитки комерційних банків за перше півріччя **сягнули 14,3 мільярда гривень*** (Голос України, 28.07.2009).

Форми власне-зв'язки *становити* та невласне-зв'язок *дорівнювати*, *сягати/сягнути* представляють значення основної числівникової частини складеного присудка подібно до нульової форми теперішнього часу власне-зв'язки *бути*, пор.: ...*номінал майнового сертифікату... становив 10–15 тисяч американських доларів* (Україна молода, 17.07.2008) і ...*номінал майнового сертифікату — 10–15 тисяч американських доларів*; *Доплата становить 100 гривень* і *Доплата — 100 гривень*; *Збитки становили кілька мільйонів доларів* і *Збитки — кілька мільйонів доларів*; *Два плюс два дорівнює чотири* і *Два плюс два — чотири*; *Залишок дорівнював семи гривням* і *Залишок — чотири гривні*. Такі формально-синтаксичні двоскладні речення зі згаданими дієслівними власне- та невласне-зв'язками семантично складні, бо ґрунтуються на двох семантично елементарних реченнях.

Специфічними з погляду формально-синтаксичної репрезентації є предикати кількісно-вікової ознаки, що виражають таку кількісну ознаку суб'єкта (людини, якоїсь іншої істоти, предмета, установи, населеного пункту тощо), як його вік, причому визначають його або точно, або недиференційовано, або приблизно, пор.: *Мені — 60*; *Йому було 20*; *Синові буде 30*; *Цій церкві багато років*; *Дубові — літ триста*; *Дідусеві було 6 сьогодні 100 років*; *Академікові виповнилося 80*; *Він має 17 літ*; *Їй минуло нещодавно 40*; *Акторові стукнуло 70*; *Бабі переважило за 90*.

Семантично елементарне речення, сформоване предикатом та суб'єктом кількісно-вікової ознаки, має інші формально-синтаксичні репрезентації, ніж семантично елементарні речення, породжені основними значенневими різновидами предикатів кількості — предикатами означеної та неозначеної кількості. На відміну від основних, що корелюють з двоскладним реченням, підмет якого виражений нетиповою для нього формою родового відмінка [2 : 111; 12 : 128], воно співвідноситься з іншими типами простих речень, серед яких переважають безособові речення зі складеним головним членом, основна частина якого виражена числівником (числівниково-іменниковою сполукою), і менше становлять двоскладні речення з числівниковим різновидом іменного складеного присудка.

Числівникова частина складеного головного члена безособового речення та іменного складеного присудка, що визначає вік людини, якоїсь іншої істоти, предмета, установи, населеного пункту тощо, відрізняється від іменникової та прикметникової частини іменного складеного присудка наповненням дієслівного зв'язкового компонента. Разом із ним вона формує однокомпонентне предикативне ядро безособового

речення та двокомпонентне предикативне ядро двоскладного речення. У безособовому реченні виразником семантико-синтаксичної функції суб'єкта кількісно-вікової ознаки є давальний відмінок, ужитий у ролі керованого другорядного члена речення, у двоскладному — називний відмінок, що виступає в позиції підмета. В українській мові давальний відмінок належить до основних, а називний — до периферійних форм морфологічної експлікації суб'єкта кількісно-вікової ознаки. Саме тому й основним формально-граматичним репрезентантом семантично елементарних речень, породжених предикатами кількісно-вікової ознаки, є підстави вважати безособові речення зі складеним головним членом, основна частина якого виражена числівником (числівниково-іменниковою сполукою). Вони становлять велику за обсягом групу. Характерною особливістю їхньої формально-граматичної структури є те, що від складеного головного члена, куди входить основна числівникова (числівниково-іменникова) частина і форма дієслівної власне- або невласне-зв'язки, залежить другорядний член речення, виражений формою давального відмінка, яку лише деякі дослідники виокремлюють серед нетипових форм експлікації підмета в українській мові [6: 33], інші вважають формою вираження суб'єкта стану у формально-синтаксичному односкладному реченні [14 : 9] або в одній із моделей дієслівних речень, а саме дієслівних речень “зі значенням часової характеристики суб'єкта-особи (антропоніма чи конкретного предмета)” [10 : 16]. У традиційному синтаксисі давальний у цій позиції кваліфікували як додаток в позиційній структурі односкладного речення.

Безособові речення з давальним суб'єкта кількісно-вікової ознаки, як уже відзначалося, вирізняються ширшим, ніж у двоскладних реченнях з підметовим називним, набором дієслівних зв'язкових компонентів, у якому чільне місце посідає нульова форма теперішнього часу власне-зв'язки *бути*, що констатує наявність кількісно-вікової ознаки (*Одному сім років, другому — п'ять* (М. Івасюк); *Данькові під п'ятдесят* (Р. Федорів); *Тобі тільки неповні сімнадцять...* (В. Шевчук); *Тигрові — 3 роки; Будівлям — немало літ*), а також форма середнього роду минулого часу та форма третьої особи однини майбутнього часу, що вказують відповідно на реальність кількісно-вікової ознаки в минулому або виражають впевненість у її реальності в майбутньому (*Професорові було 60; Мені тоді було років вісімнадцять* (Г. Тютюнник); *Лубнам недавно було 1000 років; Директорові буде 60*). Щодо використання форми середнього роду умовного способу власне-зв'язки *бути*, то вона має семантичне обмеження, бо вживається в безособових реченнях, що визначають переважно вік людини, до того ж тієї, якої немає серед живих, рідше — вік установи, населеного пункту тощо, яких не стало з певної причини, пор.: *Батькові було б сьогодні 50; 8 січня 2012 року Василеві Симоненку було б 77*.

Числівникова (числівниково-іменникова) частина складеного головного члена безособового речення, що визначає кількісно-вікову ознаку людини, якоїсь іншої істоти, предмета, установи, населеного

пункту тощо, має свої дієслівні невластиві зв'язки, які не можуть семантично модифікувати ні іменникову, ні прикметникову частину складеного присудка. Крім вираження дієслівних граматичних значень часу, способу, особи, виду тощо, вони видозмінюють значення основної числівникової (числівниково-іменникової) частини складеного головного члена безособового речення. Роль невластиві зв'язок виконують дієслова *виповнюватися/виповнитися, сповнюватися/сповнитися, минати/минути, стукнути, перевалити, зрівнятися* та ін., які розрізняються за своїми значеннєвими відтінками та стилістичними характеристиками. Зокрема, дієслова *виповнюватися/виповнитися, сповнюватися/сповнитися* рівнозначні, бо виражають досягнення ким-небудь певного віку, але перше ширше вживане, ніж друге: *Наприкінці серпня виповнилося 153 роки великому українцеві — Іванові Франку* (Україна молода, 11.09.2009); *Цього року [2001] Інститутіві [української наукової мови] виповнилося б 80* (Українська мова. — 2001. — №1); *Хлопцеві сповнилося сімнадцять років* (І. Ле); *Мені приходять телеграми, Мені сповнилось двадцять п'ять* (Д. Павличко). Дієслово *стукнути* є семантико-стилістичним синонімом дієслова *минути*, тому що його вживають переважно тоді, коли потрібно увиразнити досягнення людиною поважного віку та надати цьому легкого негативного забарвлення (пор.: — *...Громограй прізвище його... Він славний кобзар, ще з юності. Знаєте, скільки йому літ? — А скільки? — Дев'яносто шість. Скоро сто стукне* (О. Бердник) або ж визначити і юний вік людини, але чимось примітний у повідомленні (пор.: *В Богодухові, крім вулиці Монастирської, є ще й так звані "Соболи"... Саме на Соболях Варя й розважалась, коли їй стукнуло дев'ять років* (М. Хвильовий). Негативного стилістичного забарвлення значенню "подолати певний, здебільшого поважний, етапний вік" надає дієслово *перевалити* у формі середнього роду минулого часу, рівнозначним, стилістично нейтральним відповідником якого є дієслівна власне-зв'язка *бути* в такій же формі, пор.: *Їй було за шістдесят і їй перевалило за шістдесят*. Розмовне забарвлення мають форми дієслівної невластиві зв'язки *зрівнятися*: *Зрівнялось їй [Оксані] дванадцять годочків...* (Марко Вовчок).

Грамматична специфіка використання цих дієслівних невластиві зв'язок полягає в тому, що одні з них (*виповнюватися/виповнитися, сповнюватися/сповнитися, минати/минути*) вживаються лише у формі третьої особи однини та множини теперішнього і майбутнього часу, а також у формі, що збігається з формою середнього роду минулого часу чи умовного способу, тобто реалізують неповну часово-особову та способову дієслівну парадигму (пор.: *Йому виповнюється (виповниться, виповнилося, виповнилося б) 50; Місту минає (мине, минуло) 900 років*), інші (*стукнути, перевалити*) із набору форм дієслівних невластиві зв'язок не можуть виступати у формі третьої особи однини та множини теперішнього часу (пор.: *Йому стукне (стукнуло, стукнуло б) 50; Дідові перевалить (перевалило, перевалило б) за 90*). Характерно, що в безособових реченнях із власне- та невластиві зв'язками здебільшого

вживають детермінант темпоральної семантики, вибір якого залежить від граматичної форми дієслівного зв'язкового компонента: із формами теперішнього часу корелюють детермінанти *сьогодні, нині, тепер, цього року (місяця, тижня, дня, оце, вже)* і под. (*Дев'ятнадцять років... сповнюється оце мені* (Р. Іваничук); *Сьомий рік вже минає мені...* (В. Собко), із формами майбутнього часу — *незабаром, згодом, через певний час* та ін. (пор.: *Незабаром йому виповниться 50; Мені через тиждень буде 14; Незабаром місту мине 900 літ*) із формою середнього роду минулого часу — *давно, недавно, нещодавно, уже, оце* та ін. (пор.: *Йому недавно, років три тому, минуло п'ятдесят* (В. Собко); *Артем Сидорович ішов міцним кроком, хоч давно вже перевалило йому за п'ятдесят* (О. Копиленко); *Нещодавно йому виповнилося 50; ...1935 року Дмитрові Івановичу [Яворницькому] минуло 80 років* (І. Шаповал); — *У Талалаях... живе дід, якому оце минуло сто сімнадцять років* (Є. Гуцало), із формою середнього роду умовного способу — *сьогодні, нині, завтра, післязавтра, тепер* і под. (пор.: *Якби В'ячеслав Максимович зараз жив, то післязавтра йому виповнилося б 70* (Україна молода, 22.12.2007); *7 грудня дідові стукнуло б 90*). Уживання детермінантів темпоральної семантики спричиняє перетворення елементарних односкладних речень на неелементарні.

У розмовному мовленні в таких конструкціях зрідка використовують дієслівні зв'язкові форми *кінчається, кінчиться* та *кінчився*, утворені від дієслівної видової пари *кінчатися/кінчитися*, і детермінанти відповідної темпоральної семантики, або дієслівна форма *добігає* зі значенням “завершується”, а в основній частині складеного головного члена безособового речення замість числівника або числівниково-іменникової форми нерідко вживають похідний від числівника відносний порядковий прикметник, ужитий як субстантивований, пор.: *На Петра їй кінчився десятий; Мені добігає двадцять четвертий рік, а моє волосся вже посріблене сивиною* (М. Ірчан).

Двоскладні речення із числівниковим різновидом іменного складеного присудка — це кількісно обмежена, структурно однотипна група. Її репрезентують лише двоскладні речення з підметом у формі називного відмінка і складеним присудком, утвореним з часово-особової або способової форми невластне-зв'язок *мати, досягти* і призв'язкової числівникової (числівниково-іменникової) частини: *Юнак має 18 років; Юнак досяг 18 років*. Вони відрізняються від тих двоскладних речень, які визнано основною формально-граматичною реалізацією семантично елементарного речення, породженого предикатами кількості. І.Р. Вихованець вважав таким двоскладне речення, іменниковий підмет якого виражений нетиповою для нього формою родового відмінка, яка потрапляє в цю позицію з вихідної кількісно-іменникової сполуки (пор.: *п'ять хлопців і Хлопців було п'ять*), причому підметовий родовий відмінок поширився також на ті структури, вихідні кількісно-іменникові сполуки яких не мають форми родового відмінка (пор.: *два товариші і Товаришів було два; чотири ясени і Ясенів — чотири*)

[2: 111]. Інші дослідники, крім родового як основного морфологічного засобу експлікації суб'єкта кількості, виокремлюють ще давальний та називний, але кваліфікують їх як периферійні, бо вони реалізують лише значення суб'єкта кількісно-вікової ознаки [6 : 33].

У двоскладних реченнях числівникову (числівниково-іменникову) частину складеного присудка з підметом у формі називного відмінка поєднує здебільшого дієслівна невластне-зв'язка *мати*, яка надає кількісно-віковій ознаці предиката відтінку володіння, пор.: *Хлопець має телефон* і *Хлопець має 20 років*. Подібно до невластне-зв'язок, уживаних з числівниковою (числівниково-іменниковою) частиною складеного головного члена безособового речення, вона виступає в тих самих дієслівних граматичних формах, напр.: *...Євпраксія ж має лише дванадцять* [років] (П. Загребельний); *Зустрів я хлопчика, Малий мав років десять чи дванадцять* (В. Сосюра); *Коли дорога бабуня вмирала, мала я дванадцять років* (О. Кобилянська).

Значно рідше в ролі невластне-зв'язки вживається дієслово *досягти*, яке частково зближується за значенням з дієслівною невластне-зв'язкою *минути* (пор.: *Йому минуло 25 років* і *Він досяг 25 років*), але цілковито з нею не збігається, бо вказує на досягнення людиною певної вікової межі, потрібної їй для того, щоб брати участь у чому-небудь, працювати в якійсь сфері тощо, пор.: *Юнак уже досяг 25 років і може балотуватися кандидатом у депутати Верховної Ради України* (Україна молода, 4.10.2008).

Отже, предикати кількості як підкатегорія семантико-синтаксичної надкатегорії предикатності корелює з двома формально-синтаксичними категоріями: присудка двоскладного речення та головного члена односкладного речення. Визначальною є кореляція “предикат зі значенням означеної та неозначеної кількості — іменний складений присудок із числівниковою основною частиною двоскладного речення”. Для цієї кореляції характерне широке використання, крім типових дієслівних зв'язкових елементів, ще й тих невластне-зв'язок, що поєднують тільки числівникову частину складеного присудка з підметом у формі родового відмінка (елементарне двоскладне речення) та називного (неелементарне двоскладне речення). Друга кореляція “предикат кількісно-вікової ознаки — складений головний член безособового речення” вирізняється своїм набором дієслівних невластне-зв'язок, поєднаних із числівником або числівниково-іменниковою сполукою на позначення віку кого-, чого-небудь. Особливість третьої кореляції “предикат кількісно-вікової ознаки — іменний складений присудок із числівниковою основною частиною двоскладного речення” полягає в тому, що із числівником або числівниково-іменниковою сполукою на позначення віку кого-, чого-небудь вживається лише дві невластне-зв'язки, але відмінні від невластне-зв'язок, використовуваних у двох попередніх кореляціях.

1. Арполенко Г.П. Числівник української мови / Г.П. Арполенко, К.Г. Городенська, Г.Х. Щербатюк. — К. : Наук. думка, 1980. — 242 с.

2. *Вихованець І.Р.* Нариси з функціонального синтаксису української мови / І.Р. Вихованець. — К. : Наук. думка, 1992. — 222 с.
3. *Вихованець І.Р.* Граматика української мови. Синтаксис / І.Р. Вихованець. — К. : Наук. думка, 1993. — 368 с.
4. *Вінтонів М.О.* Типологія форм присудка в сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / М.О. Вінтонів. — Дніпропетровськ, 1997. — 23 с.
5. *Городенська К.Г.* Семантичний і морфологічний потенціал предикатів кількості / К.Г. Городенська // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. — Луцьк : Вежа, 2002. — № 5. — С. 23 — 26.
6. *Городенська К.Г.* Координація форм у предикативному ядрі / К.Г. Городенська // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць. — Х., 2004. — Вип. 12. — С. 32 — 37.
7. *Городенська К.Г.* Синтаксична сфера компаративних і суперлативних прислівників міри і ступеня / К.Г. Городенська // Ucrainica II. Současná ukrajínistika. Problémy jazyka, literatury a kultury: Sborník článků. 3. Olomoucké symposium ukrajínistů 24 — 26. srpna 2006. — Olomouc, 2006. — 1 část. — S. 53 — 58.
8. *Городенська К.* Кореляції синтаксичних категорій предикатності і предикативності в українській мові / Катерина Городенська // Проблеми сучасної функційно-категорійної граматики : зб. наук. праць на пошану члена-кореспондента НАН України Івана Романовича Вихованця. — Донецьк : Вид-во “Ноулідж” (донецьке відділення), 2010. — С. 89 — 105.
9. *Кавера Н.В.* Семантична типологія предикатів стану : дис. ...канд. філол. наук : 10.02.01 / Кавера Наталія Вікторівна. — К., 2007. — 206 с.
10. *Леута О.* Структура і семантика дієслівних речень в українській літературній мові / Олександр Леута. — К. : Такі справи, 2008. — 208 с.
11. *Межов О.Г.* Суб'єктні синтаксеми у структурі простого речення : дис. ...кандидата філол. наук : 10.02.01 / Межов Олександр Григорович. — Луцьк, 1998. — 208 с.
12. *Мірченко М.В.* Структура синтаксичних категорій. — вид. 2-ге, переробл. / М.В. Мірченко. — Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. — 393 с.
13. *Пискун А.О.* Типы составного и сложного сказуемого в современном украинском литературном языке : автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.02 “Украинский язык” / А.О. Пискун. — Львов, 1972. — 20 с.
14. *Попович Н.М.* Синтаксична структура речень з числівниковим компонентом у сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н.М. Попович. — К., 2002. — 19 с.

Catherine Kosenko (Simferopol)

FORMAL-SYNTACTIC CORRELATES OF PREDICATES IN THE UKRAINIAN LANGUAGE

Correlations of quantity predicates with numeral type of nominal compound predicate of two-predicates sentence and compound main member of impersonal sentence are investigated in the article. Peculiarities of the combination of verbal self and improper copulas with numeral part of compound main members and typical and atypical forms of subject expression are determined.

Key words: quantity predicates, numeral type of nominal compound predicate, compound main member of impersonal sentence, verbal self and improper copula.